



Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (osmi senat)

z dne 18. julija 2013*

„Omrežja in storitve elektronskih komunikacij — Direktiva 2002/20/ES — Člen 12 — Upravne pristojbine, naložene podjetjem zadevnega sektorja — Nacionalna ureditev, ki operaterjem elektronskih komunikacij nalaga plačilo pristojbine, namenjene kritju stroškov delovanja nacionalnih regulativnih organov“

V združenih zadevah od C-228/12 do C-232/12 in od C-254/12 do C-258/12,

katerih predmet so predlogi za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki jih je vložilo Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Italija), z odločbami z dne 22. februarja 2012, ki so prispele na Sodišče 14. maja 2012 (zadeve od C-228/12 do C-232/12) in 24. maja 2012 (zadeve od C-254/12 do C-258/12), v postopkih

Vodafone Omnitel NV (C-228/12, C-231/12 in C-258/12),

Fastweb SpA (C-229/12 in C-232/12),

Wind Telecomunicazioni SpA (C-230/12 in C-254/12),

Telecom Italia SpA (C-255/12 in C-256/12),

Sky Italia srl (C-257/12)

proti

Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni,

Presidenza del Consiglio dei Ministri (od C-228/12 do C-232/12, C-255/12 in C-256/12),

Commissione di Garanzia dell'Attuazione della Legge sullo Sciopero nei Servizi Pubblici Essenziali (C-229/12, C-232/12 in C-257/12),

Ministero dell'Economia e delle Finanze (C-230/12)

ob udeležbi

Wind Telecomunicazioni SpA (C-228/12, C-229/12, C-232/12, od C-255/12 do C-258/12),

Telecom Italia SpA (C-228/12, C-230/12, C-232/12 in C-254/12),

Vodafone Omnitel NV (C-230/12 in C-254/12),

* Jezik postopka: italijanščina.

Fastweb SpA (C-230/12, C-254/12 in C-256/12),

Television Broadcasting System SpA (C-257/12),

SODIŠČE (osmi senat),

v sestavi E. Jarašiūnas (poročevalec), predsednik senata, A. Ó Caoimh in C. G. Fernlund, sodnika,
generalni pravobranilec: N. Jääskinen,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Vodafone Omnitel NV M. Libertini in V. Cerulli Irelli, odvetnika,
- za Fastweb SpA G. Nava, F. Pacciani in V. Mosca, odvetniki,
- za Wind Telecomunicazioni SpA G. M. Roberti, S. Fiorucci, B. Caravita Di Torito, I. Perego in M. Serpone, odvetniki,
- za Telecom Italia SpA F. S. Cantella, F. Cardarelli in F. Lattanzi, odvetniki,
- za Sky Italia srl O. Grandinetti in R. Mastroianni, odvetnika,
- za italijansko vlado G. Palmieri, agentka, skupaj z A. De Stefanom, avvocato dello Stato,
- za belgijsko vlado J.-C. Halleux in T. Materne, agenta,
- za nizozemsko vlado M. Bulterman in C. Wissels, agentki,
- za portugalsko vlado L. Inez Fernandes, agent, skupaj s S. Gonçalvesem do Cabom, odvetnikom,
- za Evropsko komisijo E. Montaguti in L. Nicolae, agentki,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez
sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlogi za sprejetje predhodne odločbe se nanašajo na razlago člena 12 Direktive 2002/20/ES [E]vropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o odobritvi elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev (Direktiva o odobritvi) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 29, str. 337).
- 2 Ti predlogi so bili vloženi v okviru desetih sporov med družbami Vodafone Omnitel NV, Fastweb SpA (v nadaljevanju: Fastweb), Wind Telecomunicazioni SpA, Telecom Italia SpA in Sky Italia srl na eni strani in Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni (regulativni organ za komunikacije, v nadaljevanju: AGCOM), Presidenza del Consiglio dei Ministri (predsedstvo sveta ministrov),

Commissione di Garanzia dell'Attuazione della Legge sullo Sciopero nei Servizi Pubblici Essenziali (komisija za zagotavljanje izvajanja zakona o stavkah v sektorju osnovnih javnih storitev) in Ministero dell'Economia e delle Finanze (ministrstvo za gospodarstvo in finance) na drugi v zvezi z razglasitvijo ničnosti sklepov, s katerimi je bil operaterjem, ki zagotavljajo elektronske komunikacijske storitve in omrežja, naložen prispevek, namenjen kritju vseh stroškov nacionalnega regulativnega organa (v nadaljevanju: NRO), ki jih ne krije proračun države članice.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V uvodni izjavi 30 Direktive o odobritvi je navedeno:

„Ponudnikom elektronskih komunikacijskih storitev se lahko naložijo upravne pristojbine za financiranje dejavnosti [NRO] pri upravljanju odobritvenega sistema in za podeljevanje pravic uporabe. Take pristojbine naj bodo omejene na zneske za kritje dejanskih upravnih stroškov za te dejavnosti. Zato naj se pri prihodkih in izdatkih [NRO] poskrbi za transparentnost z vsakoletnim poročanjem o skupni vsoti zbranih pristojbin in nastalih upravnih stroškov. Tako bodo lahko podjetja preverila uravnoteženost upravnih stroškov in pristojbin.“

- 4 Člen 12 te direktive, naslovljen „Upravne pristojbine“, določa:

„1. Vse upravne pristojbine, naložene podjetjem, ki zagotavljajo storitev ali omrežje na podlagi splošne odobritve, ali podjetjem, ki jim je bila dodeljena pravica uporabe:

(a) skupaj pokrivajo samo upravne stroške, ki bodo nastali z upravljanjem, nadzorom in uveljavitvijo sheme splošnih odobritev in pravic uporabe ter posebnih obveznosti iz člena 6(2), ki lahko vključujejo stroške mednarodnega sodelovanja, usklajevanja in standardizacije, analize trga, nadzorovanja izpolnjevanja in drugega tržnega nadzora in tudi stroške regulativnih dejavnosti, ki vključujejo pripravo in uveljavitev sekundarne zakonodaje in upravnih odločb, na primer odločb o dostopu in medsebojnem povezovanju, in

(b) se naložijo posameznim podjetjem objektivno, transparentno in sorazmerno, kar zmanjša dodatne stroške upravljanja in pripadajoče dajatve na najmanjši možni obseg.

2. Kadar [NRO] naložijo upravne pristojbine, objavijo letni pregled svojih upravnih stroškov in skupne vsote zbranih dajatev. Na podlagi razlike med skupno vsoto dajatev in upravnih stroškov se izvedejo ustrezne prilagoditve.“

Italijansko pravo

- 5 Člen 2(38) zakona št. 481 o pravilih konkurence in ureditev sektorja javnih storitev – ustanovitev regulativnih organov za sektor javnih storitev (Legge n. 481 Norme per la concorrenza e la regolazione dei servizi di pubblica utilità – Istituzione delle Autorità di regolazione dei servizi di pubblica utilità, GURI št. 270) z dne 14. novembra 1995 je določal, da so se neodvisni organi delno financirali z zneskom, izplačanim na podlagi posebne proračunske postavke države, delno pa s prispevkom, katerega višina ni smela presežati enega promila prihodkov iz zadnjega poslovnega leta, ki jih vplačajo operaterji, ki opravljajo te storitve. Višina tega prispevka in načini njegovega izplačila so bili določeni z ministrskimi uredbami, ki so bile vsako leto sprejete v zvezi s tem.

6 Člen 6(2) zakona št. 249 o ustanovitvi regulativnega organa za komunikacije in o določitvi pravil glede sistemov za telekomunikacijo in radiotelevizijo AGCOM (legge n. 249 – Istituzione dell’Autorità per le garanzie nelle comunicazioni e norme sui sistemi delle telecomunicazioni e radiotelevisivo) z dne 31. julija 1997 (GURI št. 177 z dne 31. julija 1997) izrecno opozarja na ureditev prispevkov, ki je že vzpostavljena za druge organe, poleg tega pa določa, da se ta instrument po potrebi in glede na merila, ki upoštevajo stroške dejavnosti, uporabi za določitev plačila storitev AGCOM na podlagi zakonskih določb, vključno z vodenjem registra operaterjev.

7 Z zakonodajnim dekretom št. 259 o zakoniku o elektronskih komunikacijah (decreto legislativo n. 259 – Codice delle comunicazioni elettroniche) z dne 1. avgusta 2003 (GURI št. 214 z dne 15. septembra 2003) je bil AGCOM imenovan za NRO.

8 Člen 12(1) Direktive o odobritvi je bil v italijansko pravo prenesen s členom 34(1) navedenega zakonika o elektronskih komunikacijah, ki določa:

„Poleg prispevkov iz člena 35 se lahko podjetjem, ki zagotavljajo omrežja ali storitve na podlagi splošne odobritve, ali podjetjem, ki jim je bila dodeljena pravica uporabe, naloži upravne pristojbine, ki pokrivajo samo upravne stroške, ki nastanejo z upravljanjem, nadzorom in uveljavitvijo sheme splošnih odobritev in pravic uporabe ter posebnih obveznosti iz člena 28(2), ki lahko vključujejo stroške mednarodnega sodelovanja, usklajevanja in standardizacije, analize trga, nadzorovanja izpolnjevanja in drugega tržnega nadzora in tudi stroške regulativnih dejavnosti, ki vključujejo pripravo in uveljavitev sekundarne zakonodaje in upravnih odločb, na primer odločb o dostopu in medsebojnem povezovanju. Upravne pristojbine se naložijo posameznim podjetjem objektivno, transparentno in sorazmerno, kar zmanjša stroške upravljanja in pripadajoče dajatve.“

9 Italijansko pravo razlikuje med upravnimi pristojbinami, povezanimi z nalogami odločanja, ki spadajo v pristojnosti ministero per lo Sviluppo Economico (ministrstvo za gospodarski razvoj), in prispevkom operaterjev, namenjenim kritju stroškov regulativnih dejavnosti v zvezi s ureditvijo splošnih odobritev, ki jih v celoti izvaja AGCOM.

10 Ureditev prispevkov v korist neodvisnih organov (vključno z AGCOM) je bila spremenjena z zakonom št. 266 o letnem in večletnem državnem proračunu (zakon o finančah iz leta 2006) (legge n. 266 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 2006) z dne 23. decembra 2005 (GURI št. 302 z dne 29. decembra 2005; v nadaljevanju: zakon št. 266/2005).

11 Člen 65(1) zakona št. 266/2005 določa:

„Od leta 2007 stroške delovanja [...] [AGCOM] krije pristojni trg v delu, ki ni pokrit s sredstvi iz državnega proračuna, na način, predviden v veljavni zakonodaji, in v višini, ki jo s sklepom določi vsak organ ob upoštevanju zakonsko določenih omejitev, ter se plačajo neposredno tem organom“.

12 Člen 1(66) zakona št. 266/2005 določa:

„Ob prvi uporabi leta 2006 je znesek prispevka v breme operaterjev, ki poslujejo v sektorju komunikacij [...], določen v višini 1,5 promila prihodkov iz zadnje potrjene bilance stanja pred začetkom veljavnosti tega zakona. Za naslednja leta lahko [AGCOM] v smislu odstavka 65 sprejme ustrezne spremembe višine in načina plačila prispevka, ki znaša največ 2 promila prihodkov iz zadnje odobrene bilance stanja pred sprejetjem sklepa.“

13 Višine in načini plačila prispevka iz člena 1(66) zakona št. 266/2005 so bili letno določeni z naslednjimi sklepi AGCOM, in sicer sklepom št. 110/06/CONS za leto 2006, sklepom št. 696/06/CONS za leto 2007, sklepom št. 604/07/CONS za leto 2008, sklepom št. 693/08/CONS za leto 2009, sklepom št. 722/09/CONS za leto 2010, sklepom št. 599/10/CONS za leto 2011 in sklepom št. 650/11/CONS za leto 2012.

- 14 Zadevna ureditev je bila nato dopolnjena s členom 2(241) zakona št. 191 o letnem in večletnem državnem proračunu (zakon o finančah iz leta 2010) (legge n. 191 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 2010) z dne 23. decembra 2009 (GURI št. 302 z dne 30. decembra 2009), ki je določil prenos dela zneskov, ki jih je prejel AGCOM, na druge neodvisne nacionalne upravne organe.

Spori o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 15 Operaterji, ki so opravljali javne storitve v Italiji, so zavezanci za plačilo obveznega prispevka na podlagi obratovalnih stroškov nadzornih organov teh storitev. Tudi operaterji, ki zagotavljajo storitve in omrežje elektronskih komunikacij, so zajeti s to ureditvijo.
- 16 Obveznost plačila prispevka, ki jo imajo operaterji sektorja elektronskih komunikacijskih za delovanje nacionalnih regulativnih organov sektorja javnih storitev, je bila uvedena z zakonom št. 481/1995 z dne 14. novembra 1995. Od spremembe tega zakona, ki velja od leta 2007, operativne stroške regulativnih organov, kot je AGCOM, ki jih ne krije državni proračun, krijejo operaterji sektorja, ki spada pod pristojnost tega organa. Znesek tega prispevka s sklepom določi zadevni organ z najvišjo zakonsko določeno mejo 2 promilov prometa navedenih operaterjev. Prispevek se izplača neposredno AGCOM.
- 17 V tem okviru je AGCOM pristojen, da višino in načine izplačila prispevka določi z uredbenimi akti, ki jih mora potrditi predsedstvo sveta ministrov.
- 18 Druge določbe so bile nato uvedene z zakonom št. 191 z dne 23. decembra 2009 o letnem in večletnem državnem proračunu (zakon o finančah iz leta 2010), s katerim je bil, prvič, znižan del financiranja operativnih stroškov AGCOM s strani države, in drugič, do leta 2012 določen tudi sistem prenosa financiranja nekaterih nacionalnih organov, med katerimi je AGCOM, na druge nacionalne organe.
- 19 AGCOM je v okviru tega opravil preiskavo, da bi preveril, ali operaterji, ki zagotavljajo storitve in omrežje elektronskih komunikacij, izpolnjujejo obveznosti plačila prispevka iz zakona št. 266/2005.
- 20 Po preiskavi je AGCOM vsaki od družb, in sicer Vodafone Omnitel NV, Fastweb, Wind Telecomunicazioni SpA, Telecom Italia SpA in SKY Italia srl posredoval sklep, s katerim je bila vsaka od teh družb obveščena, da za leta od 2006 do 2010 ni bil plačan del prispevkov, dolgovanih na podlagi operativnih stroškov, in s katerim jim je bilo naloženo plačilo dolgovanih zneskov v roku 30 dni. Ti operaterji so nato pri predložitvenem sodišču vložili tožbe za razglasitev ničnosti teh sklepov. Tožeče stranke iz postopka v glavni stvari v skladu s predložitvenimi odločbami izpodbijajo zahtevane zneske, pri čemer zatrjujejo, da pristojbina pokriva postavke, ki niso neposredno povezane s stroški delovanja tega organa za *ex ante* urejanje na trgu, potrebnega za izdajo odobritev.
- 21 Tribunale amministrativo regionale per il Lazio je v predložitvenih odločbah analiziralo člen 12 Direktive o odobritvi in uvodno izjavo 13 Direktive 2009/140/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o spremembi direktiv 2002/21/ES o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve, 2002/19/ES o dostopu do elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajočih naprav ter o njihovem medomrežnem povezovanju in 2002/20 (UL L 337, str. 37), ter pojasnilo, da zadevna nacionalna ureditev v postopkih, ki potekajo pred njim, določa, da AGCOM s pobiranjem pristojbin, naloženih zasebnim operaterjem v reguliranem sektorju, krije vse stroške, ki jih ne krije država, z mehanizmom, ki temelji na prihodkih od prodaje in opravljanja storitev teh operaterjev in zato omogoča določanje različno visokih prispevkov posameznih operaterjev glede na njihovo gospodarsko zmogljivost. To sodišče meni, da je iz prava Unije razvidno, da so upravne pristojbine, naložene operaterjem, utemeljene samo glede stroškov, ki jih je NRO

dejansko imel, in ne za vse vrste dejavnosti *ex ante* urejanja na trgu, potrebnega za izdajo odobritev. To sodišče torej meni, da je treba pristojbine, ki jih prejema AGCOM, omejiti na znesek stroškov, nastalih s to ureditvijo.

- 22 V teh okoliščinah je Tribunale amministrativo regionale per il Lazio prekinilo postopek in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje, ki je enako v zadevah od C-228/12 do C-232/12 in od C-254/12 do C-258/12:

„Ali je treba določbe Skupnosti na tem področju, zlasti določbe Direktive [o odobritvi] razlagati tako, da nasprotujejo nacionalni ureditvi, navedeni v tem sklepu, zlasti zakonu [št. 266/2005], predvsem zaradi načina njene dejanske uporabe na uredbeni ravni?“

- 23 Predsednik Sodišča je s sklepom z dne 15. junija 2012 zadeve od C-228/12 do C-232/12 in od C-254/12 do C-258/12 združil za pisni in ustni postopek in za izdajo sodbe.

Predlog za začetek ustnega dela postopka

- 24 Družba Fastweb je z dopisom, ki je bil v sodnem tajništvu Sodišča vložen 8. marca 2013, predlagala začetek ustnega postopka, pri čemer se je sklicevala na pojav novega dejstva, ki naj bi imelo odločilni vpliv na odločitev Sodišča. Ta stranka je 29. novembra 2012 po koncu pisnega postopka v tej zadevi navedla, da je AGCOM objavil sporočilo za italijansko vlado, s katerim jo je pozval, naj ne podaljša nacionalne ureditve, ki določa sistem financiranja AGCOM zaradi njene neskladnosti s pravom Unije.

- 25 V zvezi s tem je treba spomniti, da lahko Sodišče v skladu s členom 76(2) njegovega poslovnika na predlog sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca odloči, da se obravnava ne opravi, če na podlagi vlog ali stališč, predloženih med pisnim delom postopka, presodi, da ima na voljo dovolj informacij, da lahko odloči o obravnavanih zadevah.

- 26 Poleg tega je treba spomniti, da lahko Sodišče na podlagi člena 83 tega poslovnika po opredelitvi generalnega pravobranilca kadar koli odredi začetek ali ponovno odprtje ustnega dela postopka, zlasti če meni, da zadeva ni dovolj razjasnjena, ali če stranka po koncu ustnega dela postopka navede novo dejstvo, ki je odločilno za odločitev Sodišča.

- 27 Sodišče je v obravnavani zadevi po opredelitvi generalnega pravobranilca menilo, da ima na voljo vse potrebne elemente za odgovor na vprašanje, ki ga je postavilo predložitveno sodišče, in da novo dejstvo, ki ga je navedla družba Fastweb, nima odločilnega vpliva na predhodno odločbo Sodišča.

- 28 Zato predlogu družbe Fastweb, ki se nanaša na začetek ustnega postopka, ni mogoče ugoditi.

Vprašanje za predhodno odločanje

Dopustnost

- 29 Italijanska vlada dvomi o dopustnosti predlogov za sprejetje predhodne odločbe in navaja, da v predložitvenih odločbah dejansko stanje in italijanska ureditev, ki se uporablja v sporih o glavni stvari, nista predstavljena v zadostni meri.

- 30 Glede tega je treba poudariti, da na podlagi ustaljene sodne prakse Sodišča potreba po posredovanju take razlage prava Unije, ki bo koristila nacionalnemu sodišču, zahteva, da to opredeli dejanski in pravni okvir zastavljenih vprašanj ali vsaj obrazloži okoliščine, na katerih temeljijo ta vprašanja (sodbe z dne 17. februarja 2005 v zadevi Viacom Outdoor, C-134/03, ZOdl., str. I-1167, točka 22; z dne

14. decembra 2006 v zadevi Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio, C-217/05, ZOdl., str. I-11987, točka 26, in z dne 17. julija 2008 v zadevi Raccanelli, C-94/07, ZOdl., str. I-5939, točka 24).

- 31 Podatki iz predložitvenih odločb morajo omogočiti ne samo Sodišču, da posreduje koristne odgovore, ampak tudi vladam držav članic in drugim zainteresiranim strankam, da predstavijo svoja stališča v skladu s členom 20 Statuta Sodišča Evropske unije (sklep z dne 2. marca 1999 v zadevi Colonia Versicherung in drugi, C-422/98, Recueil, str. I-1279, točka 5, in sodba z dne 8. novembra 2007 v zadevi Schwibbert, C-20/05, ZOdl., str. I-9447, točka 21, ter zgoraj navedena sodba Raccanelli, točka 25).
- 32 V obravnavani zadevi sta v predložitvenih odločbah opredelitev dejanskega stanja, ki je podlaga za spore v postopku v glavni stvari in ki je kratko navedena, in nacionalnega prava, ki se uporablja v sporih v glavni stvari, strankam v postopku v glavni stvari in vladam držav članic, kot je to razvidno iz pisnih stališč, ki so jih Sodišču predložile navedene stranke v postopku v glavni stvari in italijanska, belgijska, nizozemska in portugalska vlada ter Evropska komisija, omogočili, da predstavijo svoja stališča v zvezi s postavljenim vprašanjem. Ob upoštevanju navedenih odločb ima Sodišče na voljo dovolj dejanskih in pravnih elementov za razlago zadevnih pravil prava Unije in za pripravo koristnega odgovora na postavljeno vprašanje.
- 33 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da so predlogi za sprejetje predhodne odločbe dopustni.

Utemeljenost

- 34 Predložitveno sodišče s vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba pravo Unije razlagati tako, da nasprotuje ureditvi države članice, kot je ta v postopku v glavni stvari, na podlagi katere je podjetjem, ki zagotavljajo elektronske komunikacijske storitve in omrežja, naložena pristojbina, namenjena kritju vseh stroškov NRO, ki jih ne krije država članica, in katere znesek se določi ob upoštevanju prihodkov, ki jih ustvarijo ta podjetja.
- 35 V zvezi s tem je treba spomniti, da Direktiva o odobritvi ne določa le pravil o postopkih dodelitve splošnih odobritev ali pravic uporabe radijskih frekvenc ali števil in o vsebini navedenih odobritev, temveč tudi pravila o naravi, celo obsegu, denarnih izdatkov, povezanih s temi postopki, ki jih lahko države članice naložijo podjetjem v sektorju telekomunikacijskih storitev (glej po analogiji sodbe z dne 18. septembra 2003 v združenih zadevah Albacom in Infostrada, C-292/01 in C-293/01, Recueil, str. I-9449, točki 35 in 36; z dne 21. julija 2011 v zadevi Telefónica de España, C-284/10, ZOdl., str. I-6991, točka 18, in z dne 27. junija 2013 v zadevi Vodafone Malta in Mobisle Communications, C-71/12, točka 20).
- 36 Pravni okvir za zagotovitev proste ponudbe elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev, ki je vzpostavljen z Direktivo o odobritvi, ne bi imel polnega učinka, če bi države članice lahko prosto določale davčna bremena, ki jih morajo nositi podjetja v tem sektorju (glej po analogiji zgoraj navedeni sodbi Albacom in Infostrada, točka 38, ter Telefónica de España, točka 19).
- 37 Upravne pristojbine, ki so naložene podjetjem, ki zagotavljajo storitve ali omrežje, za financiranje dejavnosti NRO na področju upravljanja sistema odobritev in podeljevanja pravic uporabe, so določene v členu 12 Direktive o odobritvi, ki z Direktivo 2009/140, ki jo je navedlo predložitveno sodišče, ni bila spremenjena.
- 38 Iz besedila člena 12(1)(a) Direktive o odobritvi je razvidno, da lahko države članice podjetjem, ki zagotavljajo storitev ali omrežje na podlagi splošne odobritve, ali podjetjem, ki jim je bila dodeljena pravica uporabe radijskih frekvenc ali števil, naložijo samo upravne stroške, ki bodo nastali z upravljanjem, nadzorom in uveljavitvijo sheme splošnih odobritev in pravic uporabe ter posebnih

obveznosti iz člena 6(2) te direktive, ki lahko vključujejo stroške mednarodnega sodelovanja, usklajevanja in standardizacije, analize trga, nadzorovanja izpolnjevanja in drugega tržnega nadzora in tudi stroške regulativnih dejavnosti, ki vključujejo pripravo in uveljavitev sekundarne zakonodaje in upravnih odločb, na primer odločb o dostopu in medsebojnem povezovanju.

- 39 Take pristojbine lahko krijejo samo stroške dejavnosti, navedene v prejšnji točki, ki ne morejo vključevati izdatkov, povezanih z drugimi nalogami (glej po analogiji sodbo z dne 19. septembra 2006 v združenih zadevah *i-21 Germany in Arcor*, C-392/04 in C-422/04, ZOdl., str. I-8559, točke 29, 32, 34 in 35 ter zgoraj navedeno sodbo *Telefónica de España*, točka 23).
- 40 Zato pristojbine, naložene na podlagi člena 12 Direktive o odobritvi, tako kot navaja predložitveno sodišče, niso namenjene kritju vseh vrst upravnih stroškov, ki jih ima NRO.
- 41 Dalje, Direktiva o odobritvi ne določa niti načina določitve zneska upravnih pristojbin, ki jih je mogoče naložiti na podlagi člena 12 te direktive, niti načina pobiranja teh pristojbin. Vendar je, na eni strani, iz člena 12(2) navedene direktive ob upoštevanju njene uvodne izjave 30 razvidno, da morajo navedene pristojbine kriti dejanske upravne stroške za dejavnosti, navedene v točki 38 te sodbe in morajo biti uravnotežene s temi stroški. Tako skupni prihodki, ki jih države članice prejmejo iz naslova zadevne pristojbine, ne morejo preseči vseh stroškov, povezanih s temi dejavnostmi (glej po analogiji zgoraj navedeno sodbo *Telefónica de España*, točka 27). Na drugi strani člen 12(1)(b) Direktive o odobritvi določa, da države članice posameznim podjetjem naložijo navedene upravne pristojbine objektivno, transparentno in sorazmerno.
- 42 Iz vseh zgoraj navedenih ugotovitev sledi, da države članice lahko podjetjem, ki zagotavljajo elektronsko komunikacijsko storitev ali omrežje, naložijo pristojbino za financiranje dejavnosti NRO, vendar pod pogojem, da je ta pristojbina namenjena izključno kritju stroškov z zvezi z dejavnostmi, navedenimi v členu 12(1)(a) Direktive o odobritvi, da skupni prihodki, pridobljeni na podlagi navedene pristojbine, ne presegajo vseh stroškov, povezanih s temi dejavnostmi, in da se navedene upravne pristojbine podjetjem naložijo objektivno, transparentno in sorazmerno, kar mora preveriti predložitveno sodišče.
- 43 Ob upoštevanju zgoraj navedenega je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 12 Direktive o odobritvi razlagati tako, da ne nasprotuje ureditvi države članice, kot je ta v postopku v glavni stvari, na podlagi katere je podjetjem, ki zagotavljajo elektronske komunikacijske storitve in omrežja, naložena pristojbina, namenjena kritju vseh stroškov NRO, ki jih ne krije država, in katere znesek se določi ob upoštevanju prihodkov, ki jih ustvarijo ta podjetja, pod pogojem, da je ta pristojbina namenjena izključno kritju stroškov v zvezi z dejavnostmi, navedenimi v odstavku (1)(a) te določbe, da skupni prihodki, pridobljeni na podlagi navedene pristojbine, ne presegajo vseh stroškov, povezanih s temi dejavnostmi, in da se ta pristojbina podjetjem naloži objektivno, transparentno in sorazmerno, kar mora preveriti predložitveno sodišče.

Stroški

- 44 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški navedenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (osmi senat) razsodilo:

Člen 12 Direktive 2002/20/ES [E]vropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o odobritvi elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev (Direktiva o odobritvi) je treba razlagati tako, da ne nasprotuje ureditvi države članice, kot je ta v postopku v glavni stvari, na podlagi katere je podjetjem, ki zagotavljajo elektronske komunikacijske storitve in omrežja, naložena pristojbina, namenjena kritju vseh stroškov nacionalnega regulativnega organa, ki jih ne krije država, in

katere znesek se določi ob upoštevanju prihodkov, ki jih ustvarijo ta podjetja, pod pogojem, da je ta pristojbina namenjena izključno kritju stroškov z zvezi z dejavnostmi, navedenimi v odstavku (1)(a) te določbe, da skupni prihodki, pridobljeni na podlagi navedene pristojbine, ne presegajo vseh stroškov, povezanih s temi dejavnostmi, in da se ta pristojbina podjetjem naloži objektivno, transparentno in sorazmerno, kar mora preveriti predložitveno sodišče.

Podpisi